

Universität Potsdam

Christian Discher

**Identități hibride în comunitatea
imigranților români**

Christian Discher
Identități hibride în comunitatea imigranților români

Christian Discher

Identități hibride în comunitatea imigranților români

Universität Potsdam

Universität Potsdam 2013

Institut für Romanistik

Am Neuen Palais 10, 14469 Potsdam

Das Manuskript ist urheberrechtlich geschützt.

Die Begutachtung des Beitrags erfolgte durch

Prof. Dr. h. c. mult. Maria Iliescu.

Online veröffentlicht auf dem Publikationsserver der Universität Potsdam

URL <http://pub.ub.uni-potsdam.de/volltexte/2013/6778/>

URN [urn:nbn:de:kobv:517-opus-67785](http://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-opus-67785)

<http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:kobv:517-opus-67785>

Christian Discher

cdischer@uni-potsdam.de

Identități hibride în comunitatea imigranților români

1. Introducere

2. România în perioada comunistă

2.1 Situația în România după 1989

2.2 Orașul Paris ca locație de cercetare

3. Pasul cronologic

3.1 Caracteristici privind limbajul imigranților

4. Variația funcțional lingvistică după Thomas Stehl

4.1 Competența variației

4.2 Pragmatica variației

5. Concluzie

Abstract

In this article are partial results from selected quotes from Romanians used in my dissertation titled “Sprachkontakt, Migration und Variation: Die frankophone Integration von Rumänen in Paris nach 1989.” A branch of linguistics that accounts for the movements of migrants observes that after the fall of the Iron Curtain the Romanian people had to face the consequences of the communists’ mismanagement. Between 1989 and 2012, thousands of people in formerly Soviet-controlled countries left their homes to move west. Since then, the number of Romanian immigrants in Paris has risen significantly. In order to retrace the process of cultural and

linguistic integration, the aim of this work is to illustrate the social identity of the migrant community in which hybrid identities have evolved.

Abstract

In articolul cu titlul *Identități hibride în comunitatea imigranților români* sunt prezentate rezultate parțiale precum și anumite analize a citatelor vorbitorilor din proiectul meu de doctorat cu titlul *Sprachkontakt, Migration und Variation: Die frankophone Integration von Rumänen in Paris nach 1989*. Lingvistica migratoare observă mișcările imigranților români după căderea cortinei de fier. Aceștia au fost nevoiți să suporte consecințele managementului eronat al sistemului comunist. Între 1989 și 2012 mii de români au părăsit țara. Începând de atunci numărul imigranților români în Paris a crescut în mod semnificativ. Scopul acestei contribuții este ilustrarea identității sociale a comunității migrante. În centrul lucrării se află descrierea procesului cultural și integrării lingvistice prin observarea dezvoltării a noi identități hibride.¹

1. Introducere

Această prezentare expune rezultate parțiale ale lucrării mele de doctorat în care mă concentrez asupra analizei diversității lingvistice româno-franceze. La începutul acestei lucrări va fi prezentată pe scurt situația politică și economică din România în intenția de a demonstra motivele care determină pe români să emigreze în alte țări europene. Referitor la aceasta, se acordă o mare importanță orașului Paris, oraș care datorită compoziției sale multiculturale este adesea ales de imigranți drept „noua patrie”. Pe lângă prezentarea metodică, accentul din această

¹ Îi mulțumesc prietenei mele, I. Galas, pentru sprijinul acordat în viața mea.

lucrare se va pune pe procesul de aculturație, proces care în cercul comunității românilor cercetați în disertație a dus la formarea unor identități hibride. În articol sunt prezentate și rezultate parțiale ale lucrării de doctorat care este în curs de definitivare.

2. România în perioada comunistă

În acest capitol voi relata situația României înainte și după regimul comunist pentru a putea prezenta mișcarea migratorie spre vestul Europei, în special spre Franța.² Poziția țării în Europa, după 1989 se datorează evoluției istorice care a dus țara într-o discrepanță.

Proclamația din 1947 (cf. Verseck 2007: 72) a partidului totalitar român pune bazele pentru un stat bine supravegheat, acestea neschimbându-se nici după venirea la putere a lui Nicolae Ceaușescu în 19 martie 1965, (cf. Cinpoș 2010: 56), care l-a urmat pe Gheorghe Gheorghiu-Dej. (cf. Schaser, Volkmer 2006: 305 ff.) Chiar dacă Ceaușescu se arăta mai întâi drept susținător al unei politici favorabile pentru țară, promițând libertate culturală, această promisiune urmărea doar scopul de a-i asigura lui Ceaușescu rămânerea la putere. (cf. Verseck 2007: 76) Pentru a putea păstra puterea politică, Ceaușescu schimbă planul său de conducere a țării, înlocuind funcționarii din regimul lui Gheorghiu-Dej prin oameni politici demni de noul partid și de încrederea sa. (cf. Iliescu 2006: 24) Astfel dictatorul era unicul care lua hotărârile atât pe plan politic cât și pe plan social. (cf. Schaser, Volkmer 2006:

²În acest articol sunt utilizate publicații alese cu scopul unei optimale prezentări ale dezvoltării istorice. Spre deosebire de aceasta, în lucrarea de doctorat sunt folosiți diverși autori pentru a garanta o descriere autentică a situației politice în era pre- și post-comunistă.

306-307) Acest demers a putut fi pus în practică deoarece angajații “instituțiilor publice se aflau sub supraveghere permanentă”. (cf. Schaser, Volkmer 2006: 307-308) Ba chiar mai mult, statul ignora cerințele populației în domeniul științei și economiei. (cf. Kolar 1997: 339) Datorită acestui fapt mulți dintre locuitorii României se decid să părăsească țara plecând în occident, riscându-și viața, deși erau informați despre buna supraveghere a granițelor. (cf. Steiner, Magheți 2008: 12) Din cauza enormelor lipsuri, mulți români emigrează în Europa de Vest după căderea regimului comunist în decembrie 1989.³

2. 1 Situația în România după 1989

În comparație cu celelalte țări socialiste, democrația s-a stabilit destul de greu în România. (cf. Durandin, Petre 2010: 105ff.)

Conform profesorului Vladimir Iliescu care a analizat instaurarea acestei forme de conducere, noile concepte politice după 1989 nu au putut fi impuse cu ușurință, (cf. Iliescu 2006: 23-28) Corupția și neînțelegerile dintre politicieni conduceau, ca și înainte, politica României. (cf. Durandin, Petre 2010: 106 ff.)

O dată cu îmbunătățirea economiei țării (cf. Iliescu 2006: 27) în anul 2000 și cu intrarea României în NATO încep și tratativele aderării la Uniunea Europeană. Regimul din România se

³ Numeroși români s-au decis după sfârșitul celui de-al doilea război mondial să își părăsească patria. Mai ales în anul 1960 mulți muncitori calificați nu s-au mai întors în țara lor după ce au muncit în Africa de Nord ci au preferat să imigreze în Franța. (cf. Prelpcianu, 2008:78 ff.) Situația actuală economică a României nu poate garanta cetățenilor un trai decent. Din această cauză, se înregistrează o creștere semnificativă a migrației români în Franța.

străduiește să se îmbunătățească prin numeroase reforme. Cu toate că din actualul raport al Comisiei Europene reiese că în sistemul administrației ar fi avut loc o sumedenie de schimbări pozitive⁴, există încă deficiente care au cauzat întârzierea aderării României în spațiul Schengen.⁵

2.2 Orașul Paris - locație de cercetare

Regimul francez depune în mod constant eforturi, oferindu-le românilor și altor grupuri etnice de imigranți un trai mai bun.⁶ Rezultatele cercetărilor arată că pe lângă Biserica Ortodoxă Română s-au stabilit în Paris și alte instituții culturale, imigranții români având posibilitatea să contacteze pe acestea. Pe lângă această ofertă, instituțiile românești sunt plasate în zonele centrale, acest lucru fiind o modalitate bună de sprijin și de integrare a românilor. Statisticile actuale arată că “110 naționalități”⁷ se află în Paris, în oraș fiind “un locuitor din cinci un imigrant”⁸ și “unul din zece un străin”.⁹ Creșterea populației imigrante în și în jurul Parisului mă îndeamnă să amintesc în această lucrare de suburbiile Courbevoie, Boulogne, Saint-Denis și Montreuil, acestea fiind considerate drept „une nouvelle couronne

⁴cf. http://ec.europa.eu/cvm/docs/com_2013_47_de.pdf (18.08.2013).

⁵cf. http://diepresse.com/home/politik/aussenpolitik/1289446/Rumaeniens-Staatschef_SchengenBeitritt-suspendiert (18.08.2013).

⁶Contactul lingvistic româno-francez în Paris și în împrejurimile sale după anul 1989 nu este îndeajuns de cercetat.

⁷cf. http://www.paris.fr/politiques/citoyennete/citoyennete-et-integration/mieux-connaître-la-situation-des-etrangers-a-paris/rub_7760_stand_99311_port_17914 (03.08.2013).

⁸ cf. ibid.

⁹ cf. ibid.

d'arrondissements“. (cf.Gilli 2003: 36) Pe când vechile statistici¹⁰ indică faptul că imigranții români din Franța ar fi fost înlăturați, este necesar ca această părere să fie revizuită. De fapt numărul imigranților români în Paris și în suburbii a crescut după aderarea României la Uniunea Europeană în 2007, însă o statistică corectă nu este posibilă, datorită mișcărilor de emigrare necontrolate.

3. Pasul cronologic

Începând cu anul 2009 urmăesc în Paris și împrejurimile acestuia contactul dintre limba română și limba franceză. Interesul meu pentru această problemă se datorește observației că cercetările legate de limba română în contextul migrației au fost neglijate în decursul ultimilor ani. Prin transcrierea interviurilor făcute cu cetățeni români domiciliați în Franța, am obținut un corpus de 450 de pagini (cf. Discher 2013: 351) Scopul analizei mele în ceea ce privește diversitatea lingvistică este de a mă concentra asupra limbii române în contextul migrației și de a arăta că imigranții români se străduiesc, contrar opiniei publice, să se integreze în Franța, atât din punct de vedere lingvistic cât și cultural. Datorită datelor analizate a fost posibilă identificarea nivelelor de integrare individuală, lingvistică și culturală a membrilor grupei de vorbitori. Prima grupă locuitoare este cea a românilor stabiliți în Franța din motive economice. (cf. Discher 2013: 352 ff). Speranța de a-și continua viața în România nu este abandonată, ideea că odată se vor întoarce nu pare imposibilă. Acest lucru presupune

¹⁰ cf. www.insee.fr/fr/ffc/docs_ffc/donnees-socio-demo-etranagers-immigres.xls. (03.08.2013)

dorința de a folosi limba română activ în continuare. Membrii grupei a doua, numită grupa celor *doritori de integrare*, doresc să învețe limba franceză, însă își păstrează în continuare tradițiile, cum ar fi mersul la Biserica Ortodoxă Română, efectuarea vizitelor în România și de asemenea comunicarea în limba română cu locutori de origine românească. Copiii acestor locutori sunt deja socializați în școli franceze, astfel încât se poate vorbi de o integrare lingvistică și culturală. Al treilea grup, numit de mine *grupul potențialilor re-emigranți*, respinge folosirea limbii române în totalitate. Aceștia s-au integrat din punct de vedere lingvistic și cultural, pentru ei având limba română statutul unei limbi străine.¹¹ (cf. Discher 2013: 352 ff.)

3.1 Caracteristici privind limbajul imigranților

Pe lângă aspectele lingvistice, domeniul lingvisticii migrării oferă posibilitatea de a observa și diverse atitudini pe plan politic ale țărilor în care se imigrează. (cf. Stehl 2011:33-34)

Efectele atitudinii politicii de imigrare are un efect decisiv asupra procesului de dezvoltare pe plan lingvistic și cultural al imigranților (cf. Stehl 2011: 34)

Contactul dintre un grup de imigranți cu oameni din alte culturi, scrie Stehl, provoacă schimbări în repertoriul lingvistic. După o anumită perioadă de timp se dezvoltă forme de vorbire de nivel primar, astfel comunicarea imigranților cu persoanele din mediul

¹¹ Discher (2013: 351 ff.) diferențiază trei grupuri de locuitori în Paris. „Die Potentiellen Re-Emigranten, die integrationswilligen Identitätsbewahrer sowie die „Potentiell integrierten „Französischen Rumänen“.

înconjurător fiind posibilă. (cf. Stehl 2011: 38- 39).

Din acest motiv, variația funcțional lingvistică este adaptată “contextului specific comunității” (cf. Stehl 2011: 42) românești de locuitori din Paris. (cf. Discher 2013: 355 ff.)

Nivelurile de descriere ale lui Stehl "competența variației", "pragmatica variației" cât și "variația lingvistică" oferă o imagine complexă a realității lingvistice. (cf. Stehl 2012: 83 ff.), (cf. Discher 2013: 355 ff.)

4. Variația funcțional lingvistică după Thomas Stehl

În *competența variației* se analizează calitatea cunoștințelor lingvistice și metalingvistice (cf. Stehl 2012: 85-86), *pragmatica variației* descrie modalități de utilizări lingvistice (cf. Stehl 2012: 88-90) iar *lingvistica variației* are în centru “rezultatele contactului lingvistic”. (cf. Stehl 2012: 90-92)

Analiza datelor arată că modul de însușire a limbii și circumstanțele personale ale comunităților românești determină calitatea cunoștințelor lor lingvistice și metalingvistice. Existența a diferitor nivele de cunoștințe lingvistice a imigranților, nivele prezentate în graficul I de mai jos, este confirmată de analize empirice.

Graficul I: Gradația limbajului român-francez

Franceza (++) (Standard virtual)
Franceza (+) (Caracteristici prozodice ale limbii române)
Franceza (-) (Interferențe fonologice, morfologice, sintactice și lexicale)
Româna (-) (Caracteristici prozodice ale limbii franceze)
Româna (+) (Limba primară a imigranților români)

(cf. Discher 2013: 358)

În timp ce în gradația limbajului român-francez gradul francez (++) ca “standard exogen”¹² reprezintă contactul de nivel superior, franceză (+) va fi definită drept gradul care se identifică prin interferențele române la nivel prozodic. Caracteristic pentru limba franceză (-) este existența clară a unor caracteristici lingvistice românești. Gradul r- definește calitatea limbii române vorbită de românii socializați în Franța care au urmat spre exemplu cursurile unei școli franceze. Limba primară a imigranților români est reprezentate prin gradul r+. (cf. Discher 2013: 356 ff.)

4.1 Competența variației

O examinare atentă a biografiilor lingvistice ale vorbitorilor selectați pentru acest articol B♀1965, al fiului său B♂1991 și a

¹²Terminologie după Stehl. (cf. Stehl 2012: 118).

unei bune prietene de-a lui B♀1978 arată că voința proprie și contactul regulat cu locutori nativi ai limbii franceze au un efect pozitiv asupra integrării lingvistice și culturale. Mama lui B♂1991, care nu a întâmpinat greutăți în ceea ce privește integrarea sa în Franța, a făcut toate eforturile pentru a-și integra fiul în mediul de limbă franceză. Ca menajeră într-o familie înstărită de români, ea i-a putut asigura fiului nu numai resursele necesare de trai, ci l-a și obligat pe B♂1991 încă de la sosire să vorbească limba franceză. În plus, confruntarea directă în școală cu limba franceză, școală pe care acesta a vizitat-o de la vârsta de 10 ani (de când a ajuns în Franța), l-a ajutat pe B♂1991, în ciuda barierei lingvistice de la început, să acumuleze multe cunoștințe de limbă franceză, faptul fiind confirmat în următorul citat de către mama sa.

B♀1965: „Comme mon fils, il parle parfaitement français, on dit qui est un Français.“ (...) Depuis tout petit, il s’adapte très vite. Les gens, ils parlent roumain avec l’accent français, comme B♂1991 parle roumain, il a un accent français.“

B♀1965 și B♀1978 pot să-și evalueze cunoștințele lingvistice franceze în mod corespunzător și știu că competența lor ar trebui să fie îmbunătățită. Mediul lor social este lingvistic heterogen, astfel încât există un contact regulat cu vorbitori nativi francezi dar și cu români cu o competență lingvistică mai scăzută. B♀1965 și B♀1978 au învățat limba franceză fără sprijin din afară. Cursul de limbă în Paris este doar complementar pentru îmbunătățirea limbii. B♂1991 a avut posibilitatea de a-și îmbunătăți cunoștințele de limbă având cunoștințele de bază din școala franceză, așa încât nu este perceput de ceilalți ca vorbitor nativ de limba română.

B♀1965: „Je parle français, je lis français mais je peux pas dire que je parle correctement français. C'est vrai il y a des choses qui manquent encore dans la conversation parfois. J'essaie toujours de renouveler (...).“¹³

B♀1965: „(...) j'ai entendu des Roumains qui parlent mal roumain, oui c'est peut-être par rapport la vie, ils sont pas vraiment intéressés à l' école, ce sont des Roumains qui font beaucoup des fautes mais des Français aussi ils font beaucoup d'erreurs.“

B♀1978 este căsătorită cu un francez. Contactul regulat cu rudele franceze o pune în situația de a comunica cu aceștia în limba franceză. În plus contactul cu locutori francezi este o motivație fundamentală pentru îmbunătățirea abilităților lingvistice proprii. Acest lucru subliniază de asemenea și tendința de a vorbi în limba franceză și cu persoane de origine română deoarece B♀1978 știe că competența sa lingvistică în limba franceză ar trebui îmbunătățită.

B♀1978: „Je dois faire des efforts à la grammaire et orthographe parce que c'est un peu différent comme on parle et comme on écrit.“

B♀1978 „Les amis de mon mari m'ont dit, on parle pas avec toi, si tu parles pas français. C'est comme ça, je vis ici, je suis obligée d'apprendre le français.“

Întâlnirea periodică a românilor cu alți români din alte grupuri de vorbitori, întâlnirile fiind în mare parte organizate de instituțiile românești cât și în locuința vorbitoarei B♀1965, fac posibilă o evaluare metalingvistică reciprocă. B♂1991 spune că românii din cercul său utilizează incorect prepozițiile, aceasta fiind o sursă de

¹³Aceste citate sunt afirmații originale astfel încât ele au fost publicate cu deviațiile de normă. Analiza materialului de limbaj se găsește în lingvistica varației care va fi mai explicit formulată în lucrarea de disertație.

erori care apar la fel de des și la mama lui B♀1965.

B♂1991: „Ben, c’est différent quand on veut dire les mots. M. ta veste- beaucoup des gens disent la veste à M. au lieu de dire la veste de M., c’est une vraie barbarie en français et beaucoup de gens le font.“

Cunoașterea metalimbajului folosit de B♂1991 și de B♂1965 arată că mulți români din această grupă de imigranți fac greșeli datorită tehnicilor de traducere. Utilizarea acestor „tehnici pragmatice“¹⁴ duc la neînțelegerea cu vorbitorii nativi francezi așa cum dovedește următorul citat.

B♀1965: „Ils commencent à mélanger un peu le français avec le roumain, il le faut quelques jours et après ils se comprennent.“

4.2 Pragmatica variației

Al doilea grup de vorbitori care a fost prezentat sub punctul trei folosesc limba franceză în multe domenii ale vieții. În cazul în care aceștia comunică între ei, în familie și cu prietenii, ei folosesc limba română în circumstanțe speciale, cum ar fi atunci când comunitatea românească se întâlnește din motive sociale sau tradiționale, de exemplu la sărbători bisericești, precum și în vizite oficiale la Ambasada Română.

B♀1965: „Mais ici en France, on peut dire qu’on peut parler romain dans des sujets très déterminés quand on voit les autorités à l’Ambassade, là, il faut parler le roumain.“

B♀1965: „Il faut garder quand même nos origines, et nos traditions. Il faut respecter

¹⁴ Terminologie după Stehl (2012: 112 ff.).

les traditions ce que nous a pour les fêtes, pour les occasions familiales, pour les faire toujours en roumain, (...)ça nous garde, ça nous solide [...] - et puis le reste de la vie on passe dans la pays où on est, où on vit comme il faut. Je pense qu'il faut garder les traditions, racines quand même les traditions, j'ai vu ça pendant des années, même en Roumanie quand je rentre là-bas, ce sont des traditions qui ne se font pas comme avant."

B♀1965: „Je parle en roumain quand je vais là-bas et puis je parle français voilà depuis je suis là, je parle français avec mon fils c'est vrai mais avec mes amis roumains je parle encore roumain mais c'est vrai que ça nous fait plus facile à parler français parfois. Je parle avec B♂1991 parce qu'il est là, avec mon fils. “

O altă situație în care limba română este predominantă, precum și în cazul în care există persoane printre vorbitorii comunității care nu stăpânesc limba franceză, limba română este folosită pentru a nu exclude aceste persoane. Gradul R+ este folosit între prieteni pentru a traduce vocabularul necunoscut din limba franceză în limba română, pentru a ajuta pe români să folosească în mod activ limba franceză cu scopul de a nu-i izola de la nici o conversație.

B♀1978: „Avec mes amis je parle français, avec B♀1965, un petit peu, j'essaie à parler avec tous mes amis (...) ici tu dois parler la langue d'ici. C'est vrai, on parle aussi le roumain. J'ai des amis qui ne parlent pas très bien français. Moi, je les pousse d'apprendre le français, vite, vite, si on doit s'adapter. On habite ici, on doit s'adapter à la vie ici.“

Chiar și la apeluri telefonice și în vizită la membrii lor de familie, în România, se vorbește mai ales românește.. Din evaluarea materialului a reieșit evident că unii vorbitori comunicau conștient cu membrii familiilor lor în limba franceză, în ideea de a promova limba franceză la aceștia prin utilizare activă. Acest limbaj specific este folosit mai ales cu membrii familiilor lor, pe motivul de a-i convinge pe aceștia de a imigra, ei înșiși fiind

convinși din plin că sunt deja emoțional distanțați de patria lor natală. Vizitele în vechea patrie le amintesc mereu că se simt din ce în ce mai mult legați de Franța. Atitudinea personală față de limba și cultura franceză a avut un impact pozitiv asupra evoluției lingvistice.

B♀1965: „Mais c'est vrai que la vie, euh, la vie je me sens mieux ici maintenant, mieux intégrée dans cette ville-là que quand j'y vais en Roumanie en vacances là je commence à me sentir un peu étrangère de toute la vie qui est là. Pourquoi? (...) Ils sont ni dans leur pays d'adaptation, ils sont ni là-bas, ils sont ni dans leur pays de leur naissance. En fait, on est des gens qui on circule dans cet monde, d'un pays à l'autre, mais on est jamais à la maison.“

În opinia acestei doamne, pentru succesul imigrării este esențial să stăpânești limba franceză. Prin urmare acest grup de doritori de integrare folosesc mai degrabă limba franceză incorectă decât limba română.

B♀1965: „Il y a des amis qui préfèrent eux-mêmes qui savent pas bien parler français qui préfèrent à parler toujours roumain. Il y a des amis qui sont intégrés comme moi dans la vie sociale ici qui travaillent avec des Français et avec qui moi je préfère à parler en français parce que ça nous intègre ici ces choses.“

B♀1965: „Non quand on est dans un cercle d'amis, où on parle tout français. Sauf s'il y a une personne qui comprend pas en français ce qu'on dit, on explique en roumain.“

Locutoarea B♀1965 folosește la locul ei de muncă ca menajeră în primul rând limba franceză. Pe de altă parte aceeași persoană este nevoită să folosească limba română pentru îngrijirea bunicii din aceeași familie și atunci familia primește oaspeți.

B♀1965: „Avec ceux qui ce sont en Roumanie on parle roumain toujours et puis avec ceux qui sont là avec mes amis avec qui tout ceux qui sont en France que je connais on

parle parfois roumain et parfois français parce que c'est vrai ici ça nous revient plus facile à parler français."

De asemenea, faptul că fiul ei B♂1991 locuiește în această casă și își petrece timpul cu copiii din familie și cu prietenii acestora care sunt de aceeași vârstă, permite numai utilizarea limbii franceze. Există și particularitatea că fiul ei, în absența copiilor din casă și a prietenilor săi, respinge folosirea limbii române cu mama lui. În această privință este de menționat faptul că B♂1991 abia mai are o legătură cu patria mamă, el nu mai vizitează România, doar mai vorbește românește la telefon cu bunicii săi, care nu vorbesc limba franceză. În afară de aceasta, deoarece stăpânește bine limba franceză, nu mai este recunoscut ca fiind un vorbitor nativ român.

B♂1991: „Ma mère c'est la seule membre de ma famille avec qui je parle en français. Mon oncle je parle avec lui et avec mes grands-parents en roumain."

B♂1991: „C'était moi qui leur disait que je suis Roumain, ils étaient surpris, ils me disaient tu parles bien le français."

Și prietena ei B♀1978 știe limba franceză. În afară de aceasta doamnă a avut în anul 2002 un prieten francez cu care din cauza necunoașterii limbii franceze a comunicat în limba engleză. Cunoștințele ei de limbă franceză s-au îmbunătățit autodidactic și fiindcă a început să o vorbească și cu prietenul ei care mai târziu i-a devenit soț.

B♀1978: „Le français c'était ici, avant j'ai parle en anglais avec mon mari. "

Vorbitoarea B♀1978 precizează că factorul important care a motivat-o să învețe limba franceză a fost când soțul ei și familia sa

i-au comunicat că nu vor mai vorbi cu ea, dacă o conversație între ei în limba franceză nu este posibilă. Acum ea a ajuns în situația de a convinge prietenii români din cercul ei să învețe limba franceză, în scopul de a se integra mai bine în societate.

B♀1978: „Non, en fait, si j'étais obligée de parler en roumain c'est parce que j'ai des amis qui parlent pas assez bien, ce sont des couples qui parlent pas français à la maison. Ils n'ont pas la même chance d'apprendre le français si vite, tu vois, c'est un petit ça (...) C'est en fait, mon beau-frère qui parle un petit français parce qu'il travaille à la Société Générale en Roumanie. Il a un peu besoin de français. Maintenant c'est juste le français. Mon intérêt est plutôt, surtout bien apprendre le français. “

Astfel ea folosește limba franceză la întâlniri, spre exemplu cu vorbitoarea B♀1965 sau cu alți prieteni și cu alte familii de români.

B♀1978: „Avec mes amis je parle français, avec B♀1965 un petit peu, j'essaie à parler avec tous mes amis parce que quand t'es ici tu dois parler la langue d'ici. (...) Moi j'ai les pousse d'apprendre le français, vite, vite, si on doit s'adapter. On habite ici, on doit s'adapter à la vie ici.“

B♀1978: „Moi, je pense qu'il est obligé qu'il est dans un groupe des amis ou des collègues qui parlent roumain, je pense quand même il devrait parler français parce qu'il vit dans ce pays, mais si il y a quelqu'un qui parle pas de tout français. C'est normale qu'on parle roumain parce que les gens peuvent se sentir exclus.“

În ciuda eforturilor pentru integrarea ei și a altor persoane, vorbitoarea B♀1978 dorește ca copiii lor să învețe și limba română. În acest fel contactul cu bunicii din România rămâne posibil.

B♀1978: „Si on vit ici, plutôt le français, mais je veux aussi qu'ils apprennent le roumain, pour moi, c'est très importante de connaître mes racines, tu vois, moi je veux que mes

enfants qui parlent avec ces grands-parents en roumain parce que mes parents sont pas trop jeunes ils ont des difficultés pour apprendre la langue française.”

Cu toate acestea, căsătoriile mixte între români și francezi au drept consecință plasarea limbii materne pe locul al doilea și totodată limitarea contactului social la un grup restrâns de români.

5. Concluzie

În acest articol nu am putut să arăt decât o mică parte din analiza lucrării mele de doctorat. Totuși este evident că guvernul României nu este capabilă să ofere cetățenilor un standard de viață adecvat cu toate că au trecut mai mult de 20 de ani de la revoluție. Procesul de dezvoltare lingvistic și cultural al locutorilor analizați este accelerat și influențat de factori externi. Căsătoriile mixte în familii franceze au ca rezultat comunicarea în limba română doar cu un anumit număr de români. Transmiterea limbii române la copii și păstrarea tradițiilor stabilesc conexiunea cu țara de origine. După călătoriile făcute la rudele din România, vorbitorii analizați pretind că în afară de bucuria de a-și revedea rudele, nu se mai simt în largul lor în această limbă și cultură. Acest lucru marchează schimbarea caracterului lor hibrid lingvistic și cultural în favoarea limbii și culturii franceze. De asemenea mediul lor social din Franța confirmă faptul că îmbunătățirea cunoștințelor lor de limbă franceză este percepută. Vorbitorul B♂1991 este un exemplu pentru românii socializați în Franța care s-au integrat atât din punct de vedere lingvistic cât și cultural și care se simt însuși ‘francezi’. Astfel am demonstrat faptul că locutorii analizați au găsit în Franța o nouă viață prosperă.

6. Bibliographie

- “Bericht der Kommission an das Europäische Parlament und den Rat über Rumäniens Fortschritte im Rahmen des Kooperations- und Überprüfungsmechanismus“: in, http://ec.europa.eu/cvm/docs/com_2013_47_de.pdf (03.08.13).
- Cinpoes, Radu (2010): *Nationalism and Identity in Romania. A History of Extreme Politics from the Birth of the State to EU Accession*. London. I. B. Tauris Publishers.
- Die Presse. com: “ Rumäniens Staatschef: Schengenbeitritt suspendiert“:http://diepresse.com/home/politik/aussenpolitik/1289446/Rumaeniens-Staatschef_SchengenBeitritt-suspendiert (03.08.2013).
- Discher, Christian (2013): “Rumänen in Paris: Sprachkontakt, Migration und Variation“, in: Stehl, Thomas; Schlaak Clauida, Busse, Lena (2013): *Sprachkontakt, Sprachvariation, Migration: Methodenfragen und Prozessanalysen*. Frankfurt am Main. Peter Lang. 347-368. (= Sprachkontakte. Variation, Migration und Sprachdynamik, hrsg. von Thomas Stehl, Band 2).
- Durandin, Catherine; Petre, Zoe (2010): *Romania since 1989*. English translation by George Jewsbury. New York. Columbia University Press.
- Gilli, Frédéric (2003): “Mutations territoriales enjeux métropolitains. Une nouvelle géographie de l’emploi“, in Offner, Jean-Marc (2007): *Problèmes, politiques et sociaux*. Le Grand Paris. N. 942. Paris. La documentation française. 36-38.
- Iliescu, Vladimir: “Das politische Spektrum Rumäniens im Hinblick auf die EU“, in: Rill, Bernd (2006): *Rumänien und Bulgarien vor den Toren der EU*. München, Hanns-Seidel-Stiftung: Akad. Für Politik und Zeitgeschehen. 23-28.
- INSEE: www.insee.fr/fr/ffc/docs_ffc/donnees-socio-demo-etranagers-immigres.xls (03. 08. 2013)
- Kolar, Othmar (1997): *Rumänien und seine nationalen Minderheiten 1918 bis heute*. Wien u.a. . Böhlau.

- Paris:http://www.paris.fr/politiques/citoyennete/citoyennete-et-integration/mieux-connaître-la-situation-des-étrangers-a-paris/rub_7760_stand_99311_port_17914 (03.08.13).
- Prelipeanu, Raluca: (2008): "The new migration patterns of educated Romanians to the EU: What challenges for the individuals and for the nation-state?", in: *Romanian journal of European affairs* 2008: Vol. 8, No. 4, December 2008 European Institute of Romania.75-89.
- Schaser, Petra; Volkmer, Gerald (2006): "Rumänien unter kommunistischer Herrschaft", in: Kahl, Thede; Metzelin, Michael; Ungureanu, Râzan-Mihai: *Rumänien: Raum und Bevölkerung, Geschichte und Geschichtsbilder, Kultur, Gesellschaft und Politik heute. Wirtschaft. Recht und Verfassung, historische Regionen*. Berlin u.a. . Lit. Verlag. 297-312.
- Stehl, Thomas (2011): "Mobilität, Sprachkontakte und Integration: Aspekte der Migrationslinguistik", in: Franz, Norbert/ Kunow, Rüdiger (Eds.), *Mobilisierte Kulturen. Themen, Theorie, Tendenzen*. Potsdam.Universitätsverlag. (*Mobilisierte Kulturen* 1).(33-52).
- Stehl, Thomas (2012): *Funktionale Variationslinguistik. Untersuchungen zur Dynamik von Sprachkontakten in der Galloromania und ItaloRomania*. Frankfurt am Main. Peter Lang. (= Sprachkontakte. Variation, Migration und Sprachdynamik, hrsg. von Thomas Stehl, Band 1).
- Steiner, Johann; Magheți, Doina (2008): *Die Gräber schweigen. Berichte von der blutigsten Grenze Europas*. Troisdorf. Köster.
- Verseck, Keno (2007): *Rumänien*. München. Beck.

